

Sherman ALEXIE – Deset malých indiánků

Mařa, 2005 (překlad Luboš Snížek)

Kdo mi to dosvědčí (úryvek)

„Kde jste byl Jedenáctého září?“ zeptala se.

„Jedenáctého září, když mi bylo sedmnáct, jsem přišel o panictví s holkou jménem Atlanta.“

„Vždycky chytřej. Vy víte, o jakém dni mluvím.“

„Jo, tamto Jedenácté září, byl jsem v práci.“

„Co děláte?“

„Vymýšlím počítačové hry.“

„Jestli děláte počítačové hry, tak jak to že nemáte doma počítač?“

„Jste snad detektiv?“

„Ráda si všímám podrobností.“

„Je to otázka limitů. Chci, aby pracovní a domácí život byly od sebe.“

„Jak vám to jde?“

„Nikdy tu nejsem.“

„To musí být zábava.“

„Tak to bylo až do Jedenáctého. Pracoval jsem na finálních scénách teroristické hry. *Já ostřelovač.*“

„Co to znamená?“

„Díváte se očima ostřelovače.“

„Který střílí na teroristy? To musí být pořádný trháč.“

„V naší hře hrajete teroristu, který střílí civilisty. Můžete zaútočit na obchodák, prestižní univerzity nebo na Světové obchodní centrum.“

„Ach, Bože, to je hnus.“

„Utratili jsme miliony dolarů na vývoj a výrobu téhle hry. I před Jedenáctým jsme věděli, že by mohla být kontroverzní. Počítali jsme s tím, že o tom budou psát všechny noviny a časopisy a že ji bude mít každý vypatlaný, velkohubý puberták. Těšili jsme se na cenzory a právníky. Připravovali jsme jednotlivé části s ohledem na očekávanou vlnu negativní publicity.“

„Jak jste se sebou mohl vydržet?“

„Po Jedenáctém jsme hru předělali. Teď hrajete policajta, který loví teroristy v obchodě nebo na univerzitě. Světové obchodní centrum jsme úplně vypustili.“

„A to má být jako lepší?“

„Už předem jsme prodali deset milionů kusů. Bude ze mě boháč.“

„To jsou krvavé peníze.“

„Všechny peníze jsou krvavé.“

„A tohleto si říkáte, abyste mohl v noci spát?“

„Pár dnů po Jedenáctém jsem přemýšlel o sebevraždě. Myslel jsem na to, že vylezu na střechu Space Needle a skočím. Myslel jsem si, že by to pro mě mohl být odpovídající způsob, jak to skoncovat.“

„Je spousta lidí, kteří by vám při tom pomohli.“

„Ano, ale tohle všechno byla sebelítost. Myslím, žiju, víte? Vezměte si, kolik lidí zahynulo ve Světovém obchodním centru. Kolik hodin zabralo Giulianimu, než přečetl všechna ta jména?“

„Bylo jich tam asi dva a půl tisíce.“

„Jo, dva a půl tisíce nevinných lidí zemřelo, a já jsem živý, dýchající zbabělec.“

„Zbabělec milionář,“ podotkla.

Jedenáctého září, zrovna když první letadlo narazilo do první věže, třídila spisy ve firemní knihovně. Když druhé letadlo narazilo do druhé, sledovala televizi v konferenční místnosti celá právnická firma, pětáctyřicet úředníků, a všichni měli ve svém výrazu rovnocennou míru znechucení a vzrušení. Vzpomněla si, jak zavřela oči, když se zřítíla první věž, a naslouchala mučivým nářkům svých kolegů a přemýšlela, proč znějí tak eroticky. Jsme tak zvyklí na sex v televizi, že všechno v televizi se stává sexy. Jejich právnická firma sídlila v šedesátém podlaží Columbia Center. Všichni právníci i zaměstnanci jednou nebo dvakrát mrkli z oken konferenční místnosti na jih a sledovali letadla, která přilétala na Boeing Airfield a Sea-Tac Airport, a jiná, která z nich zase vzlétala. Když se věž zřítíla, vyhlédla z okna hned poté, co kdosi vykřikl hrůzu nahánějící otázku, kterou si kladli všichni – *Co když naletí i do nás?* –, a skoro viděla osobní letadlo, jak se řítí oblohou. Všichni v konferenční místnosti museli nějaké takové své iluzorní letadlo zahlédnout, protože všichni jako dav v panické hrůze křičeli a utíkali ven ze sálu, šedesát pater dolů a ven na ulici. Zůstala v místnosti. Postoupila k oknu a čekala, až letadlo přiletí. Napadlo ji, jestli je možné pohlédnout do tváře pilota a jestli ho pozná dřív, než ji zničí. A myslela na to, když tak čekala na smrt, jestli to ráno i ve Světovém obchodním centru nestála u okna nějaká nešťastná žena nebo muž a nepáchali sebevraždu netečností.

„Víte,“ řekla, „já si nemyslím, že každý, kdo zahynul ve věžích, byl nevinný.“

„Co jste zač? Usámův tiskový mluvčí?“

„Ty věže byly plné bankéřů, makléřů a právníků. Co myslíte, byli čestní?“

„Nezasloužili si zemřít.“

„Přemýšlejte o tom. Možná že si smrt zasloužili. Dívejte se na to objektivně.“

„V takovémhle případě je těžké být objektivní.“

„Ale musíte být. Každé události můžete dát jen jeden význam, že jo? Vaše hra neměla význam, nebo ano?“

„Neměla.“

„Dobrá, pak Jedenácté září možná znamená, že o těchhle věcech ještě nikdo nepřemýšlel.“

„Znáte i nějaké jiné významy, že?“

„Ano, mám. Poslechněte si je. Řekněme, že ten den zemřelo dvanáct set lidí. Kolik chlapů z nich podvádělo svoje manželky? Možná pár set. Kolik z nich bilo své děti? Další stovka, souhlasíte? A co když jeden z těchhle hajzlů svoje děti zneužíval? Nemyslíte, že někde v těch věžích byl nějaký hnusnej hajzl, který se v noci vkrádal do dceřina pokojíku a znásilňoval ji do zadku?“

Nemohl uvěřit té její matematice, tomu morálnímu sčítání a odčítání, té šílené algebře. Pochyboval, že by Bůh mohl zabít tisíce hodných lidí, aby zničil jedno monstrum. Přemýšlel, jestli on je tím monstrem, které dělá hry, které dělal, a vydělává peníze, které vydělával. Ha, ha, říkal si, jsem to ale pan Sranda. Jsem hvězdou každého večírku. Jsem nejlepší společník u večere v dějinách světa. Donutím každou ženu, aby se do mě zamilovala během pěti minut, a odvrhnu ji o pět minut později.

„Nejsem žádný zbabělý liberál nebo tak něco,“ řekl. „Věřím v trest smrti. Věřím v nezbytnost války. Ale nemyslím si, že si někdo zaslouží zemřít.“

„To si odporujete.“

„Fajn, tak si odporuju, ale aspoň to přiznám. Vy o těchhle věcech mluvíte, jako kdybyste věděla víc než my všichni ostatní. Jako kdybyste měla absolutní pravdu.“

„Někdo ji mít musí,“ namítla.